ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 38.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, *14-го Мая.* — 1848 — *Wilno.* PIĄTEK, *14-go Maja.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 8-го Мая.

Высочайшими Грамотами, 11-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго, Военный Губернаторъ города Каменецъ-Подольска и Подольскій Гражданскій Губернаторъ, Генералъ-Маіоръ *Сотниковъ*, и ордена Св. Станислава 1-й степени, Военный-Губернаторъ города Ковно и Ковенскій Гражданскій Губернаторъ, Генералъ Маіоръ *Радищевъ*.

— Служащій въ Канцеляріи Намѣстника Царства Польскаго, Титулярный Совѣтникъ Степанъ *Панютинъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ въ званіе Камеръ-Юнкера Двора Его Императорскаго Величества.

Вильна.

До свѣдѣнія Г. Виленскаго Военнаго Губернатора, Гродненскаго, Минскаго и Ковенскаго Генералъ-Губернатора дошло, что въ Вильнѣ и нѣкоторыхъ другихъ городахъ ввѣреннаго ему края, Государственные, легко-подвижные знаки неохотно стали приниматься въ платежѣ между жителями, — что отъ сего усилилось требованіе обмѣна въ Уѣздныхъ Казначействахъ кредитныхъ билетовъ на звонкую монету ежедневно на весьма значительныя суммы, и что причиною сего есть распространенный, неблагонамѣренными людьми, ложный с ухъ, будтобы кредитные билеты въ скоромъ времени не будутъ приниматься по случаю изъятія ихъ изъ народнаго обращенія; между тѣмъ спекулянты и менялы, пользуясь этимъ случаемъ, возвышаютъ лажъ за промѣнъ билетовъ на монету, къ ощутительному убытку легковѣрныхъ и встревоженныхъ означеннымъ слухомъ. По сему Г. Генералъ-Губернаторъ считаетъ долгомъ объявить во всеобщее извѣстіе: 1) Что упомянутые слухи на счетъ изъятія изъ народнаго обращенія бумажныхъ Государственныхъ знаковъ, совершенно несправедливы; 2) что какъ казна принимаетъ кредитные билеты во всѣ платежи по нарицательному ихъ достоинству, наравнѣ съ звонкою монетою, то никто не имѣетъ права отказываться отъ пріема оныхъ на томъ же основаніи; 3) что только усиленное требованіе звонкой монеты, имен-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 8-go Maja.

Przez Najwyższe Dyplomata, 11 go Kwietnia, Najłaskawiéj mianowani Kawalerami: Orderu Św. Anny 1-éj klassy, Cesarską Koroną ozdobionego, Wojenny Gubernator m. Kamieńca-Podolskiego i Podolski Cywilny Gubernator. Jenerał-Major *Sotnikow*, i Orderu St. Stanisława 1-éj klassy, Wojenny Gubernator m. Kowna i Kowieński Cywilny Gubernator, Jenerał-Major *Radiszczew*.

— Urzędnik Kancellaryi Namiestnika w Królestwie Polskiém, Radzca Honorowy, Stefan *Paniutin*, Najmiłościwiéj mianowany Kamerjunkrem Dworu Jego Cesarskiej Mości.

Wilno.

Doszło do wiadomości P. Wileńskiego Wojennego Gubernatora, Grodzieńskiego, Mińskiego i Kowieńskiego Jenerał-Gubernatora, że w Wilnie i w niektórych innych miastach powierzonego mu kraju, skarbowe, łatwo mogące się przenosić, znaki pieniężne, niechętnie zaczęły być przyjmowane w opłatach między mieszkańcami,— że przez to powiększyło się żądanie wymiany w Powiatowych Podskarbstwach kredytowych biletów na brzęczącą monetę codziennie w znacznych summach, że powodem do tego jest rozszerzona przez nieżyczliwych ludzi fałszywa pogłoska, jakoby kredytowe bilety wkrótce nie miały być przyjmowane z powodu wywołania ich z publicznego obiegu; a tymczasem spekulanci i wexlarze, korzystając z téj okoliczności, podnoszą łażę za wymianę biletów na monetę, ze znaczną szkodą łatwowiernych i zatrwożonych rzeczoną pogłoską. Przetoż P. Jenerał-Gubernator poczytuje za obowiązek podać do powszechnéj wiadomości: 1) Że takowe pogłoski względem cofnięcia z publicznego obiegu papierowych skarbowych znaków są zupełnie fałszywe; 2) że ponieważ skarb przyjmuje kredytowe bilety we wszystkich opłatach podług nominalnéj ich wartości, na równi z brzęczącą monetą, tedy nikt niema prawa wymawiać się od przyjmowania ich na tejże zasadzie; 3) że tylko zwiększone żądanie brzęczącéj monety, mianowicie w skutek rozszerzonych na miejscu nierozsądnych wieści, przewyższając gotowiznę brzęczących pieniędzy w miej-

но въ слѣдствіе распространившихся на мѣстахъ нелѣпыхъ слуховъ, превышая наличность звонкихъ денегъ въ мѣстныхъ Казначействахъ, отнимаетъ возможность удовлетворить безостановочно и вполнѣ всѣ требованія объ обмѣнѣ кредитныхъ билетовъ на оную; 4) что одна только неудобоподвижность металлическихъ денегъ, лишаетъ Министерство Финансовъ средства доставлять оныя всюду на обмѣнъ кредитныхъ билетовъ въ количествѣ сообразномъ съ поступающими требованіями, возникшими нынѣ безъ всякаго къ тому повода и надобности; и 5) что если кто и послѣ дозволитъ себѣ отказываться отъ пріема Государственныхъ бумажныхъ денежныхъ знаковъ, по нарицательному ихъ достоинству, то это будетъ принято за явное содѣйствіе къ поддержанію скрытыхъ распространителей означенныхъ ложныхъ слуховъ, къ общему вреду, и съ таковымъ, какъ соучастникомъ ихъ, будетъ поступлено по законамъ.

Подлинное подписалъ: Генералъ-Губернаторъ *Мирковичъ.*

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 13 *Мая.*

Шведскій посланникъ объявилъ здѣшнему кабинету, именемъ своего правительства, что если войска германскаго союза вторгнутся въ самую Данію, то Король Шведскій вынужденъ былъ бы отправить войска свои въ Фіонію или на другіе острова Даніи, чтобы отразить нападеніе, но что мѣра сія будетъ только оборонительная, и что Прусскія суда будутъ впускаемы въ Шведскія гавани, пока съ другой стороны будетъ сохранена взаимность. Правительство отвѣчало на это, что ни Пруссія, ни Германскій союзъ не имѣютъ намѣренія овладѣть Даніею, что объявили о томъ всѣмъ европейскимъ державамъ, и что часть Ютландіи занята только съ тѣмъ, чтобы понудить Данію къ уплатѣ вознагражденія за захваченную Нѣмецкую собственность, а послѣ того войска союза немедленно очистятъ Ютландію.

— По извѣстіямъ изъ главной квартиры въ Кольдингенѣ, на твердой землѣ непріятельскія дѣйствія совершенно прекратились. Датчане бомбардировали съ моря собственный свой городъ Фридерицію, и убили нѣсколько жителей, не ранивъ даже ни одного изъ нашихъ солдатъ. Прусскія баттареи отвѣчали на огонь непріятеля, потомъ сдѣлали нѣсколько выстрѣловъ изъ гаубицъ, зажгли городъ Мидельфаръ, лежащій по ту сторону малаго Бельта.

— По поводу выборовъ, въ Трирѣ произошли безпорядки, при которыхъ пролита кровь; но благоразумныя мѣры, принятыя начальникомъ тамошняго гарнизона, генераломъ фон-Шрекенштейномъ, возстановили спокойствіе.

Познань, 7 *Мая.*

Генералъ фон-Пфуэль издалъ здѣсь слѣдующую прокламацію: „Его Величество Король изволилъ прислать меня въ Познань, чтобы я приступилъ къ преобразованію области, по смыслу высочайшаго повелѣнія отъ 26 Апрѣля н. г. Это преобразованіе прежде всего требуетъ спокойствія и порядка въ странѣ; но я вездѣ нахожу открытый мятежъ, возбужденный самыми неосновательными опасеніями за національность и религію. Въ этой крайности, высшее областное начальство издало военный законъ, который я подтверждаю въ силу даннаго мнѣ полномочія. Однакожъ, чтобъ показать заблуждающемуся польскому народонаселенію, какъ желаетъ Его Величество Король ускорить исполненіе своего обѣщанія, будетъ немедленно приступлено, не взирая ни на что, къ преобразованію чисто-польскихъ округовъ. Окончательное опредѣленіе границъ въ тѣхъ округахъ, которые должны быть раздѣлены, отлагается до того времени, когда будутъ извѣстны всѣ желанія обѣихъ націй; но въ прочихъ округахъ оно послѣдуетъ теперь же, сколько позволятъ мѣстность и обстоятельства. Начало преобразованія должно состоять въ томъ, что въ округахъ Гнезненскомъ, Врешенскомъ, Щродскомъ, Шримскомъ, Костенскомъ, Плешенскомъ, Адельнаускомъ и Шильдбергскомъ, за исключеніемъ города Кемпена, будетъ немедленно учреждено особое польское начальство, по совѣту котораго должны быть приведены въ порядокъ всѣ отрасли администраціи. Познань, 5-го Мая 1848.

Королевскій коммиссаръ, генералъ отъ инфантеріи *фон-Пфуэль.*"

scowych Podskarbstwach, odejmuje możność zaspokojenia niezwłocznie i w zupełności wszystkich żądań względem wymiany kredytowych biletów na monetę; 4) że sama tylko trudność przewozu metalicznych pieniędzy pozbawia Ministerstwo Skarbu możności dosyłania onych wszędy, dla wymiany kredytowych biletów, w ilości odpowiednéj żądaniom, które się okazały obecnie, bez żadnego do tego powodu i potrzeby, i 5) że jeśli kto i potém dozwoli sobie wymawiać się od przyjmowania skarbowych papierowych pieniędzy podług nominalnéj ich wartości, tedy uważać się to będzie za otwarte dopomaganie tajemnym rozsiewaczom rzeczonych złośliwych pogłosek, ze szkodą ogólną, i że z takim, jak z ich spólnikiem, ma być postąpiono podług prawa.

Na oryginale podpisano: Jenerał-Gubernator *Mirkowicz.*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 13 *maja.*

Poseł Szwedzki, oświadczył tutejszemu gabinetowi, imieniem swego rządu, że w razie, gdyby wojska Związku Niemieckiego wkroczyły do właściwéj Danii, Król Szwedzki byłby zmuszony wysłać wojska swoje do Fionii, lub na inną wyspę Duńską, w celu odparcia najazdu; dodał jednakże, iż krok ten będzie tylko odporny, i że okręty Prusskie przyjmowane będą w portach Szwedzkich i Norwegskich dopóty, pokąd wzajemność z drugiéj strony zachowywaną będzie. Na to oświadczenie odpowiedział rząd Królewski: że ani Prussy, ani Związek Niemiecki nie mają zamiaru opanowania Danii; że to już wszystkim mocarstwom Europejskim oświadczyły, i że zajęcie jednéj części Jutlandyi, ma jedynie na celu wymożenie od Danii wynagrodzenia za zabranie własności Niemieckiéj, po osiągnieniu czego, wojska Związkowe opuszczą natychmiast Jutlandyą.

— Według wiadomości z głównéj kwatery w Koldyndze, panuje zupełne zawieszenie broni na stałym lądzie. Duńczycy tylko bombardowali od morza swoje własne miasto Fridericia, i zabili kilku mieszkańców, nie zraniwszy nawet żadnego z naszych żołnierzy. Bateryе Prusskie odpowiedziały na strzały nieprzyjacielskie; następnie dały kilka razy ognia z haubic, które zapaliły miasteczko Midelfahrt, leżące na tamtéj stronie małego Beltu.

— Z powodu wyborów w Trewirze (Trèves) zaszły zaburzenia, przy których krew przelano; ale stosowne środki przedsięwzięte przez naczelnika tamecznéj załogi, Jenerała von Schreckensteina, przywróciły spokojność.

Poznań, 7 *maja.*

Jenerał von Pfuel wydał tu następującą odezwę: „Jego Kr. Mość raczył mię przysłać do Poznania w celu przystąpienia do reorganizacyi téj prowincyi, w duchu najwyższego rozkazu z d. 26 kwietnia. Reorganizacya ta wymaga przedewszystkiém przywrócenia spokojności i porządku w kraju; tymczasem napotykam wszędy otwarty bunt, wywołany przez najbezzasadniejszą obawę o narodowość i religią. W téj ostateczności, wyższa zwierzchność prowincyonalna ogłosiła wojenne prawo, które też i ja, na mocy danego mi pełnomocnictwa zatwierdzam. Jednakże, aby okazać obłąkanéj Polskiéj ludności jak dalece Jego Kr. Mość pragnie przyśpieszyć wykonanie swojéj obietnicy, przystąpiono będzie niezwłocznie, bez względu na nic, do reorganizacyi czysto Polskich okręgów. Ostateczne oznaczenie granic w okręgach, które mają być rozdzielone, odkłada się do czasu, kiedy będą wiadome wszystkie życzenia obudwóch narodów; atoli w innych okręgach nastąpi ono zaraz, o ile tego miejscowość i okoliczności dozwolą. Początek reorganizacyi ma zależeć na tém, że w okręgach Gnieznieńskim, Wresieńskim, Szrodskim, Szremskim, Kosteńskim, Pleszeńskim, Adelnauskim i Szyldbergskim, wyjąwszy miasto Kempno, będzie niezwłocznie ustanowiona osobna Polska zwierzchność, z porady któréj mają być urządzone wszystkie gałęzie administracyi. Poznań, 5 maja 1848 r.

Krolewski Kommissarz, Jenerał Piechoty *von Pfuel.*"

— По извѣстіямъ изъ Познанской провинціи, отъ 7 Мая, эта провинція находится въ самомъ плачевномъ состояніи. Прусскія войска съ величайшимъ усиліемъ стараются возстановить тамъ спокойствіе и порядокъ. Во многихъ польскихъ деревняхъ вооружены инсургенты; они собираются въ засады для внезапнаго нападенія на Пруссаковъ. Ежедневно происходятъ стычки, съ потерями для обѣихъ сторонъ. Прибывшій сюда, за нѣсколько предъ симъ дней, королевскій коммисаръ генералъ Пфуэль, убѣдился лично въ опасности отъ господствующей здѣсь анархіи; въ то время когда онъ былъ уже не въ большомъ разстояніи отъ Познани, и отъѣхалъ въ сторону съ главнаго трактата, для лучшей безопасности, напалъ на него, при городѣ Дво никѣ, отрядъ инсургентовъ; при этомъ случаѣ только быстрота лошадей и мужество сопровождавшихъ его драгуновъ успѣли спасти его. Аресты возмутителей продолжаются. Вчера арестовали Стефанскаго, Тума, Рачинскаго, Трояновскаго и многихъ другихъ. Отрядъ состоявшій изъ 30 гусаръ едва былъ въ состояніи прикрыть Стефанскаго отъ ярости здѣшней черни, которая считаетъ его главнымъ виновникомъ несчастія и смерти стольких соотечественниковъ.

9 *Мая.*

Королевскій коммисаръ въ Познани, генералъ Пфуэль, обнародовалъ вчера слѣдующее объявленіе: „Бывшій юстицъ-коммисаръ Краутгоферъ, называющійся, съ нѣкотораго времени, Кортовскимъ, помѣщикъ Владиміръ Вильчинскій изъ Кржижа ова, и сынъ фермера въ Вирахъ Францъ Мацѣіовскій, пренебрегая всѣми законами, издаютъ отношенія и предписанія Королевскимъ—Прусскимъ присутственнымъ мѣстамъ. Въ то же время такъ называемый главный начальникъ ихъ поручаетъ исполненіе своихъ приказаній тайному судилищу (*Vehmgericht*) партизанскихъ отрядовъ. Это тайное судилище, напоминающее о давно-протекшихъ временахъ варварства и самоуправства, есть, сколько донынѣ извѣстно, орудіе смертоубійства. Вышеупомянутыя лица, провинившіяся провозглашеніемъ смертоубійства, въ отношеніяхъ своихъ отъ 6 Мая къ королевскому главному земскому суду и королевской генеральной коммиссіи, не избѣгнутъ заслуженнаго ими наказанія. Никто не рѣшится сдѣлаться участникомъ въ такомъ преступленіи, и посему всякій приглашается симъ задержать вышеупомянутыхъ, гдѣ бы то ни было, и выдать ихъ королевскимъ начальствамъ. Тѣ же, которые дадутъ убѣжище симъ побудителямъ къ смертоубійству, укроютъ ихъ или дадутъ имъ средства къ побѣгу, будутъ равномѣрно преданы суду и наказаны по существующимъ законамъ.“

— 7-го Мая Познанскій комендантъ Штейнекеръ приказалъ Полякамъ выдать находящееся у нихъ оружіе, что и было исполнено на другой день. Въ то же самое время роздано оружіе изъ арсеналовъ начальникамъ нѣмецкихъ уѣздовъ, членамъ Нѣмецкаго національнаго комитета, и жительствующимъ въ Познани Германцамъ.

— Въ Познанской газетѣ 8 Мая, напечатаны слѣдующія извѣстія о военныхъ дѣйствіяхъ въ послѣдніе дни. Мирославскій, послѣ кровопролитной стычки 2 с. м. подъ Вржесеномъ, двинулся къ Тржемешнѣ, но, будучи отраженъ, остановился въ Скапалѣ, въ нѣсколькихъ миляхъ къ сѣверу отъ Слупца. 5 и 6 с. м. сражались въ Букѣ, гдѣ наконецъ утвердились Прусскія войска. 7-го с. м. происходило близъ Оборникъ сильное сраженіе; въ началѣ онаго палъ предводитель мятежниковъ маіоръ Добржицкій, отъ ружейнаго выстрѣла. При немъ найдены часы и 450 талеровъ, кои и розданы были фузилерамъ 6 полка. 6 числа, Прусскія войска отразили двукратное нападеніе на городъ Шремъ, со стороны мятежниковъ, укрѣпившихся подъ Рогалиномъ. Вчера привели оттуда въ Познань много плѣнныхъ. Экспедиція состояла изъ 6 ротъ пѣхоты и 2-хъ эскадроновъ кавалеріи, при 4-хъ орудіяхъ. Въ ту же самую ночь отправлена она была въ Мошинъ, противъ отряда партизановъ, подъ предводительствомъ Краутгофера (Кротовскаго), о поимкѣ котораго разосланы предписанія. Ротмистръ 2-го гусарскаго полка Мицлавъ, отличившійся скорымъ исполненіемъ возложеннаго на него порученія, успѣлъ захватить шестерыхъ польскихъ дворянъ (двухъ братьевъ Бнинскихъ, Желтовскаго и проч.), кои доставлены сюда. Сегодня утромъ слышна была канонада, но неизвѣстно въ какой сторонѣ. Изъ Бука пришло сюда …частныхъ жителей. Городъ сей, какъ слышно,

— Podług wiadomości z W. X. Poznańskiego, z d. 7 maja, prowincya ta znajduje się w najopłakańszym stanie. Wojska Prusskie z największém wysileniem starają się przywrócić spokojność i porządek. W wielu polskich wsiach potworzyły się zbrojne oddziały kosynierów i po części strzelców, którzy zbierają się na zasadzki, aby znienacka napaść na Prussaków. Codziennie zachodzą potyczki ze stratą dla obojéj strony. Przybyły tu przed kilku dniami Kommissarz Królewski, Jenerał Pfuel, przekonał się sam osobiście o niebezpieczeństwach panującéj tu anarchii, gdyż niedaleko już od Poznania, zboczywszy dla większego bezpieczeństwa z głównego traktu, napadnięty został pod Dusznikiem przez oddział kosynierów, i tylko szybkość koni i męztwo towarzyszących mu dragonów, potrafiły go z rąk ich ocalić. Aresztowania wichrzycieli trwają ciągle. Wczoraj ujęto Stefańskiego, Turna, Raczyńskiego, Trojanowskiego i wielu innych. Oddział 30 huzarów zaledwo był w stanie zasłonić Stefańskiego przed wściekłością tutejszego pospólstwa, które uważa go za głównego sprawcę nieszczęścia i śmierci tylu współbraci.

Dnia 9 maja.

Kommissarz Królewski, Jenerał Pfuel, wydał wczoraj następujące ogłoszenie: „Były Kommissarz sprawiedliwości (Justiz-Komissarius) Krauthofer, nazywający się od niejakiego czasu Krotowskim; dziedzic dóbr Włodzimierz Wilczyński z Krzyżanowa, w powiecie Szremskim, i F. Maciejowski syn dzierżawcy probostwa w Wirach, powiecie Poznańskim, wydają od kilku dni, z pogardą i podeptaniem wszelkich praw, i jako dowódzcy partyzanckiego korpusu polskiego, pisma i rozkazy do Królewsko-Prusskich władz. Zarazem tak nazwany Wódz Naczelny, porucza wykonanie rozkazów trybunałowi tajnemu *Vehmgericht*) tegoż korpusu partyzantów. Trybunał tajny, odnoszący się do najodleglejszych i najdzikszych czasów historyi, nie jest niczém inném, jak organizacyą skrytobójstwa. Wyżéj wymienieni, stawszy się winnemi ogłoszenia skrytobójstwa przez dekreta swoje wydane pod d. 6 b. m. do Królewskiego Najwyższego Sądu Ziemskiego i Królewskiéj Jeneralnéj Kommissyi, nie unikną kary. Nikt nie zechce stać się spólnikiem takiéj zbrodni, i dla tego wzywa się wszystkich, aby wyżéj wymienionych, gdziekolwiek się znajdą, przytrzymali, i władzom Królewskim dostawili. Ci zaś, którzyby pomimo to, podżegaczy tych do skrytobójstwa przyjmowali, ukrywali, lub im ucieczkę ułatwiali, pociągnięci będą również do sądu i ukarani na mocy powszechnego prawa krajowego.“

— Dnia 7 maja, Komendant m. Poznania, Jen. Steinäcker, rozkazał wszystkim Polakom wydać znajdującą się u nich broń, co też zostało wykonane nazajutrz. W tymże samym czasie rozdano broń z arsenałów naczelnikom Niemieckich obwodów, członkom Niemieckiego Narodowego Komitetu, oraz mieszkającym w Poznaniu Niemcom.

— Gazeta Poznańska z d. 8 maja umieściła następujące raporta o zaszłych bitwach w ciągu dni ostatnich. Mierosławski, po krwawéj walce 2 b. m. pod Wrześnią, udał się do Trzemeszna, lecz odparty zajął stanowisko w Skąpem, leżącém o kilka mil na północ Słupcy. Dnia 5 i 6 bito się w m. Bucku, które nakoniec zajęli Prusacy. Dnia 7, stoczono także pod Obornikami krwawą bitwę. Zaraz przy jéj zaczęciu, padł dowódzca powstańców, Major Dobrzycki, ugodzony kulą karabinową. Znaleziono przy nim zegarek i 450 talarów, które jako zdobycz oddano fizylierom 6-go półku. Dnia 6, Prussacy odparli dwukrotne natarcie na miasto Szrem ze strony powstańców, okopanych pod Rogalinem. Wczoraj przywieziono stamtąd do Poznania wielką liczbę jeńców. Wyprawa składała się z 6-ciu kompanii, 2 szwadronów i 4 dział, i tejże saméj nocy wysłana została do Moszyna, przeciw dowódzcy partyzantów Krauthofer-Krotowskiemu, który przez władzę ścigany jest listem gończym. Rotmistrzowi drugiego półku huzarów, Mitzlaff, który się odznaczył szybkością spełnienia danych sobie poruczeń, udało się pojmać sześciu szlachty Polskiéj (dwóch Hrabiów Bnińskich, Żółtowskiego i t. p.) i do tutejszego miasta dostawić. Słyszano także dziś rano kanonadę, ale nie wiemy skąd pochodzi. Liczba przybyłych tu z Bucka nieszczęśliwych osób, wynosi 56 głów. Miasto Buck ma być zupełnie zniszczone, a niegrzebane trupy zalegają ulice. Dwóch dowódzców powstańców w Bucku było zamaskowanych. Dziś rano przybyła deputacya od dowódzców powstańców w zamiarze zawarcia kapitulacyi,

весь разрушенъ, и на улицахъ лежатъ непогребенныя мертвыя тѣла. Два начальника возмутителей въ Букѣ, были замаскированы. Сегодня поутру прибыла депутація отъ начальства мятежниковъ для переговоровъ о капитуляціи, но командующій войсками не принялъ оной. Потеря наша въ сраженіи при Букѣ не такъ значительна, какъ полагали и не превышаетъ 30 чел. убитыми и ранеными. Дезертировъ вовсе не было и даже изъ разбитой роты два солдата, Польскіе уроженцы, возвратились. Мятежники потеряли въ Букѣ убитыми 90 чел., въ числѣ коихъ находятся одинъ духовный и помѣщикъ Заремба.

— Сей часъ получено извѣстіе, что отрядъ маіора Шиммельфеннинга занялъ сегодня утромъ главную квартиру начальника мятежниковъ Краутгофера-Кротовскаго, м. Рогалинъ; число убитыхъ неизвѣстно. Побѣдители взяли 4 орудія. *(Р. И.)* и *(С. П.)*

Австрія.

Вѣна, 10 *Мая*.

По представленію совѣта министровъ, Императоръ разрѣшилъ учредить два новыя министерства, публичныхъ работъ и земледѣлія, промышлености и торговли. Городской делегатъ, Антоній баронъ Добльгофъ, назначенъ министромъ торговли, земледѣлія и промышленности, а надворный совѣтникъ Андрей Баумгартнеръ, министромъ публичныхъ работъ.

— Въ слѣдствіе изъявленнаго желанія національною гвардіею, фельдмаршалъ графъ Гойосъ вступилъ снова, съ соизволенія императора, въ званіе командира сей гвардіи.

— По донесенію фельдмаршала Радецкаго отъ 3 с. м. непріятель, въ продолженіе двухъ дней, не предпринималъ никакихъ движеній, ограничиваясь единственно занятіемъ береговъ р. Эчи, черезъ которую намѣренъ переправиться; войска наши готовы, на всякій случай, защищать переправу. Генералъ-маіоръ баронъ Вельденъ, вступившій въ Волярньо, имѣетъ сообщеніе съ фельдмаршаломъ.

— По донесенію фельдцейхмейстера графа Нугента, подписанному 6 Мая въ Куэльяно, австрійскими войсками занятъ былъ, 5 числа, городъ Беллуно, безъ всякаго сопротивленія. Непріятель сжегъ мостъ при Колоди-Понте, чему не было возможности воспрепятствовать.

Ботценъ, 2 *Мая*.

Сей часъ мы получили письмо изъ самой Вероны отъ 1 Мая. 27 Апрѣля, бригада Вольгмута переправилась на правый берегъ Адижи, чтобы очистить его до самаго озера Гарда. 28-го числа была она атакована съ многихъ сторонъ. Бригада эрцгерцога Сигизмунда двинулась къ ней на подкрѣпленіе. Піемонтцы произвели нѣсколько нападеній, которыя однако остались безъ успѣха. 30 числа, четыре австрійскія бригады расположены были на пространствѣ отъ Вилафранка и Соммакампанья до Бусселенго. Битва продолжалась съ утра до вечера. Наконецъ правый берегъ Адижи былъ оставленъ, и австрійскія войска заняли на лѣвомъ ея берегу наблюдательные посты. Радецкій находился въ Веронѣ и въ битвѣ этой не принималъ никакого участія. Въ сказанномъ письмѣ жалуются на недостатокъ единодушія и энергіи въ военныхъ дѣйствіяхъ.

— Часть піемонтскихъ войскъ произвела, 19 Апрѣля, демонстрацію противъ Мантуи. Піемонтцы были отбиты съ потерею. По показанію одного плѣннаго, въ лагерѣ Короля Карла-Алберта исчезла всякая дисциплина.

— Говорятъ, что Кроаты истребили корпусъ въ 1500 волонтеровъ, дѣйствовавшій съ піемонтскою арміею. Это произошло въ деревнѣ, между Вероною и Пескіерою. Всѣ волонтеры были побиты или ранены. Въ числѣ ихъ находились молодые люди изъ первыхъ миланскихъ фамилій.

— Изъ Феррары сообщаютъ: „Комендантъ цитадели, полковникъ графъ Руэнъ, приглашенный сдаться, объявилъ, что онъ ненарушитъ своей присяги, которую съ честію исполнялъ въ продолженіе сорока лѣтъ, и будетъ защищаться до послѣдняго человѣка. Онъ приказалъ направить часть мортиръ на дворецъ папскаго делегата, а другую часть на Гетто, и угрожалъ городу бомбардированіемъ при малѣйшей попыткѣ къ нападенію. Въ такомъ положеніи этотъ честный воинъ держится до сихъ поръ, и достигъ даже того, что городъ снабжаетъ его необходимымъ продовольствіемъ.“

ale władza wojskowa jéj nie przyjęła. Straty nasze w bitwie pod Buckiem nie są tak wielkie jak mniemano, gdyż wynoszą tylko 30 ludzi tak w zabitych jako też i rannych. Żadnego nie mieliśmy zbiega, gdyż nawet z rozbitéj kompanii, dwóch żołnierzy Polaków powróciło. Powstańcy stracili w Bucku w samych zabitych 90, między którymi znajdował się jeden duchowny i obywatel ziemski Zaręba.

— W téj chwili otrzymujemy wiadomość, że główna kwatera naczelnika powstańców Krauthofer-Krotowskiego, Rogalin, zajętą została dziś rano przez oddział Majora Schimmelpfenning. Liczba poległych nie jest wiadoma. Zwycięzcy zabrali cztéry dział. *(R. I. i P. P.)*

Austrya.

Wiedeń, 10 *maja*.

Na wniosek Rady Ministrów, Cesarz dozwolił utworzyć dwa nowe ministerstwa: robót publicznych i rolnictwa, tudzież przemysłu i handlu. Antoni Baron Doblhoff, Delegat miejski, mianowany został Ministrem handlu, rolnictwa i przemysłu, a Radzca Dworu Andrzéj Baumgartner, Ministrem robót publicznych.

— Na skutek objawionego życzenia gwardyi narodowéj, Feldmarszałek Hr. Hoyos objął na nowo, za zezwoleniem Cesarskiem, dowództwo tejże gwardyi.

— Według raportu Feldmarszałka Radeckiego z d. 3-go b. m., nieprzyjaciel przez dwa dni poprzedzające żadnych nie uskutecznił poruszeń, ograniczając się jedynie opanowaniem prawego brzegu Adygi, którą przejść zamierza; wojska nasze gotowe są do bronienia przeprawy. Jenerał-Porucznik Baron Welden wkroczył do Volargno; pozostaje zatém w ścisłem połączeniu się z Feldmarszałkiem.

— Według raportu Feldcejgmeistra, Hr. Nugent, datowanego z Conegliano d. 6 maja, wojska nasze zajęły d. 5 b. m. miasto Belluno, bez żadnego oporu. Most pod Capo di Ponte spalili nieprzyjaciele, czemu przeszkodzić nie można było.

Botzen (*Bolzano*), 2 *maja*.

W téj chwili otrzymujemy list z saméj Werony z d. 1 maja. Dnia 27 kwietnia, Brygada Wohlgemutha przeszła na prawy brzeg Adygi, aby go oczyścić aż do jeziora Garda, lecz dnia 28 sama z kilku stron była attakowaną. Brygada Arcy-Xięcia Zygmunta ruszyła za nią. Kilka attaków ze strony Piemontczyków było bezskutecznych. Dnia 30, 4 brygady austryackie stały na przestrzeni od Villafranca i Somma-campagna aż do Busselengo. Walczono od rana do wieczora. Prawy brzeg Adygi został nareszcie opuszczony, i wojska austryackie cofnąwszy się zajęły na lewym jéj brzegu obserwacyjne stanowisko. Radecki był w Weronie i nie miał w téj bitwie żadnego udziału. List powyższy żali się na brak jedności i energii w działaniach wojennych.

— Część wojska Piemontskiego wykonała, 19 kwietnia, demonstracyą przeciw Mantui. Piemontczycy zostali odparci ze stratą. Podług słów jednego jeńca, w obozie Króla Alberta zniknęła wszelka karność.

— Mówią, że Kroaci znieśli korpus ze 1,500 ochotników, który działał z armią Piemontską. Zaszło to we wsi między Weroną i Peschierą. Wszyscy ci ochotnicy zostali zabici lub ranieni. W liczbie ich znajdowali się młodzi ludzie z piérwszych rodzin Medyolańskich.

— Z Ferrary piszą: Komendant cytadelli, Półkownik Hr. Kuen, wezwany do poddania się, oświadczył, że nie złamie swojéj przysięgi, którą sumiennie pełnił przez lat cztérdzieści, i że do ostatniego bronić się będzie. Kazał skierować część moździerzy na pałac delegata Papiezkiego, a drugą na Getto, i zagroził miasta bombardowaniem za najmniejszym zamiarem napaści. W takiem położeniu zostaje dotychczas ten dzielny wojownik, i doszedł nawet do tego, że miasto opatruje go w niezbędną żywność.

— Изъ Анконы мы получили письмо отъ 28 числа, въ коемъ сообщаютъ, что сего числа арестовали тамъ коменданта крѣпости и нѣсколькихъ чиновниковъ, обвиненныхъ въ намѣреніи взорвать на воздухъ крѣпость и казармы, назначенныя для принятія Неаполитанцевъ.

Пестъ, 20 *Апрѣля*.

Нашъ городъ былъ вчера вечеромъ позорищемъ сильнаго возстанія, направленнаго преимущественно противъ Евреевъ. Нѣсколько граждан напали на національнаго гвардейца, Еврея, стоявшаго на часахъ у ратуши; онъ обнажилъ саблю, и ранилъ одного изъ изъ нападавшихъ, что послужило знакомъ къ волненію. Народъ требовалъ обезоруженія всѣхъ Евреевъ и изгнанія тѣхъ, которые поселились въ городѣ въ послѣднія десять лѣтъ. Въ одно мгновеніе всѣ магазины были заперты, войска и національная гвардія собрались въ разныхъ мѣстахъ города. Комитетъ безопасности засѣдалъ постоянно въ ратушѣ. Первый министръ, графъ Баттіани, отправился туда и сильно охуждалъ это гоненіе на Евреевъ. Въ семь часовъ, чернь начала грабить домы нѣкоторыхъ Евреевъ въ разныхъ улицахъ; многіе изъ нихъ были жестоко изувѣчены, прежде чѣмъ національная гвардія успѣла одержать верхъ. Въ девять часовъ улицы были очищены и нѣсколько сотъ бунтовщиковъ арестованы.— Сегодня поутру замѣтили, что бунтъ былъ направленъ не противъ однихъ Евреевъ, потому что во многихъ домахъ, принадлежащихъ Христіанамъ, были разбиты окна. Граждане хотятъ требовать законнымъ порядкомъ изгнанія Евреевъ, и приготовляютъ съ этою цѣлію прошенія.

Прага, 2 *Мая*.

У насъ вчера произошли новые безпорядки: жители бросились на Еврейскій кварталъ въ слѣдствіе слуха, что Евреи обили двухъ гражданъ купоросомъ, и тѣмъ причинили имъ смерть. Національная гвардія не могла справиться съ мятежемъ, и надобно было ввесть войска. По всѣмъ улицамъ, ведущимъ въ еврейскій кварталъ, было прекращено сообщеніе. Войска успѣли возстановить порядокъ, но все предвѣщаетъ, что у насъ произойдутъ вскорѣ еще сильнѣйшія безпокойства.

Франція.

Парижъ, 6 *Мая*.

Вчерашнее засѣданіе національнаго собранія началось въ часъ по-полудни, и продолжалось почти до перваго часу по полуночи. Первоначально происходила повѣрка полномочій, послѣ которой приступлено къ выбору чиновниковъ палаты. Законное большинство состояло изъ 364 голосовъ, а такъ какъ на сторонѣ г-на Бюше оказалось 382, то онъ избранъ президентомъ палаты. Г-нъ Бюше, помощникъ парижскаго мера, извѣстенъ своимъ сочиненіемъ: *Histoire parlementaire*. Вице-президентами избраны Гг. Рекуръ, Каваньякъ, Корбонъ, Гинаръ, Кормененъ и Сенаръ, а секретарями: Гг. Пепенъ, Роберъ, Дежоржъ, Феликсъ-Піа, Лакросъ и Эмиль-Пеанъ. Президентъ по старшинству лѣтъ, г-нъ Одри де Пюиравo, уступилъ предсѣдательскія кресла вновь избранному президенту и простился съ собраніемъ рѣчью. Г. Бюше, вступая въ должность президента, изложилъ въ рѣчи своей важность обязанностей представителя. Послѣ выборовъ постановлено назначить квесторовъ. Чиновники палаты будутъ смѣняться ежемѣсячно другими. Г. Оливье требовалъ, чтобы каждый представитель присягнулъ сохранять единство и нераздѣльность республики, но министръ юстиціи, г-нъ Кремье, (Еврей) возсталъ противъ этого, изъясняя, что въ теченіи 60 лѣтъ много произнесено присягъ, но ни одна не сдержана, и потому полагалъ, что выборъ въ представители есть уже достаточное ручательство за образъ мыслей избраннаго. Собраніе одобрило это мнѣніе.

— Въ Монитерѣ опровергаютъ извѣстіе, будто Франція объявила Австріи войну и предписала Альпійской арміи перейти границы, изъясняя, что отъѣздъ гр. Аппони изъ Парижа вовсе не нарушаетъ согласія сихъ державъ и происходитъ единственно отъ того, что Франція не будетъ отнынѣ держать въ Вѣнѣ полномочнаго посла, а только посланника, а потому и Австрія будетъ имѣть въ Парижѣ представителя того же званія. Единовременнаго отъѣзда графа Аппони и генерала Удино, многіе не хотятъ считать простое только случайностію. Съ достовѣрностію о вѣроятности войны

— Z Ankony otrzymaliśmy list z d. 28 kwietnia, donoszący, że w tym dniu aresztowano tam Komendanta twierdzy i kilku urzędników, obwinionych o zamiar wysadzenia w powietrze twierdzy i koszar, przeznaczonych na przyjęcie Neapolitańczyków.

Pest, 20 *kwietnia*.

Miasto nasze było wczoraj teatrem krwawych rozruchów, wymierzonych głównie przeciw Żydom. Jeden Żyd, gwardyak narodowy, stojący na warcie przed ratuszem, został napadnięty przez kilku mieszczan; gwardyak dobył szabli i ranił jednego z napastników; to dało hasło do powszechnego rozruchu. Lud domagał się rozbrojenia wszystkich Żydów i wypędzenia tych, którzy byli zamieszkali w mieście od lat dziesięciu. W mgnieniu oka wszystkie magazyny były zamknięte, wojska i gwardye narodowe zebrały się na rozmaitych punktach; Komitet nieustający Bezpieczeństwa zasiadł w Ratuszu, dokąd udał się także piérwszy Minister, Hrabia Bathyany, który surowo naganił to prześladowanie Żydów. Około godziny 7-éj, pospólstwo zaczęło rabować po rozmaitych ulicach domy Żydów; wielu z nich zostało ciężko pokrzywdzonych, wprzód nim gwardya narodowa zdołała wziąść górę. O godzinie 9 ulice były oczyszczone; kilkuset burzycieli aresztowano. Dziś rano spostrzeżono, że zaburzenia nietylko ściągały się do Żydów, gdyż wybito okna w wielu domach należących do Chrześcian. Mieszczanie postanowili starać się o wyrugowanie Izraelitów drogą prawną, i gotują już prośby w tym przedmiocie.

Praga, 2 *maja*.

U nas wczoraj zaszły nowe rozruchy: Mieszkańcy rzucili się na Żydowski kwartał, w skutek pogłoski, iż Żydzi oblali witriolem dwóch mieszczan i tym sposobem przyprawili ich o śmierć. Gwardya narodowa nie mogła sama podołać buntowi i musiano wyprowadzić wojsko. Na wszystkich ulicach, wiodących do Żydowskiego kwartału, kommunikacye były przerwane. Wojska potrafiły przywrócić porządek, lecz wszystko zdaje się przepowiadać, iż wkrótce zajdą u nas jeszcze większe niespokojności.

(*P. P.*)

Francya.

Paryż, 6 *maja*.

Wczorajsze obrady Zgromadzenia Narodowego rozpoczęły się o piérwszéj z południa, i trwały prawie do piérwszéj w nocy. Naprzód sprawdzano pełnomocnictwa, a gdy już 723 członków przebyło rugi, przystąpiono do wyboru urzędników Izby. Większość wymaganą prawem stanowiło 364 głosów; że zaś P. Buchez otrzymał 382, zatém obwołany został Prezesem. P. Buchez jest adjunktem Mera w Paryżu i autorem dzieła *Histoire parlementaire*. Wice-Prezesami obrano: PP. Récourt, Cavaignac, Corbon, Guinard, Cormenin i Senart, a Sekretarzami: PP. Peupin, Robert, Dégeorge, Felixa Pyat, Lacrosse i Emila Pean. Prezes ze starszeństwa wieku, P. Audry de Puyraveau, ustąpił nowo-obranemu Prezesowi krzesła i pożegnał mową zgromadzenie. P. Buchez, obejmując Prezesostwo, wystawił Zgromadzeniu ważność jego posłannictwa. Po skończonych wyborach postanowiono przeznaczyć Kwestorów. Urzędy Izby mają być odnawiane co-miesiąc. P. Olivier żądał, iżby każdy Reprezentan wykonał przysięgę na jedność i nierozdzielną Rzeczpospolitę; ale oparł się temu Minister sprawiedliwości, P. Cremieux, (Żyd) utrzymując, że przez 60 lat tyle wykonywano przysiąg, ale żadnéj nie dotrzymano; sądził zatém, że wybór na Reprezentanta jest dostateczną jego sposobu myślenia rękojmią; Zgromadzenie przychyliło się do tego zdania.

— *Monitor* zbija pogłoskę, jakoby Francya wydała Austryi wojnę i kazała armii Alpejskiéj przekroczyć granicę; wyjazd bowiem Hr. Appony z Paryża nie zrywa wcale dobrego porozumienia się tychże mocarstw i pochodzi jedynie z przyczyny, że Francya nadal utrzymywać będzie w Wiedniu nie Posła, lecz tylko Posłannika, zatém i Austrya w Paryżu przez tego tylko stopnia Ministra reprezentowaną będzie. Mimo to, jednoczesnego odjazdu Hr. Appony i Jenerała Oudinot, wiele osób nie chce uznawać za przypadek. Z pewnością o podobieństwie wojny dowie

мы можемъ узнать только тогда, когда національнымъ собраніемъ утверждено уже будетъ новое правительство.

— Армія альпійская, ввѣренная начальству генерала Удино, состоитъ теперь изъ 19 или 20 тысячъ войска.

— Рейнская армія будетъ состоять изъ 36,000, изъ числа коихъ 12000 будутъ стоять въ Страсбургѣ, 12,000 подъ Гагенау и 12,000 въ Кольмарѣ.

— Въ поднесенной правительству протестаціи, подписанной 39 присутствующими генерали и адмиралами, объявлено, относительно новаго декрета, устраняющаго изъ дѣйствующей службы 250 генераловъ и штабъ-офицеровъ, что они не признаютъ права временнаго правительства по которому оно можетъ право-нарушать преимущества, предоставленныя арміи закономъ, ибо это принадлежитъ постоянному правительству.

7 Мая.

Національное собраніе занималось и вчера повѣркою выборовъ, послѣ чего слушало отчетъ временнаго правительства, который читалъ г-нъ Ламартинъ, вмѣсто г-на Дюпона де Леръ, коему слабость голоса не дозволила читать самому. За симъ прочіе члены правительства поочередно давали отчетъ каждый по своему вѣдомству. Сегодня не будетъ преній; пользуясь этимъ, строитель залы производитъ въ ней нужныя передѣлки. Завтра будетъ выборъ новыхъ членовъ правительства, которые будутъ управлять дѣлами до обнародованія новаго устава.

— Говорятъ, что національное собраніе даруетъ всеобщую амнистію, изъ коей даже министры Короля Лудвика Филиппа не будутъ изъяты.

— Многіе изъ членовъ народнаго правительства переѣхали уже изъ зданій министерствъ.

— 5-го Мая, въ 28-го годовщину кончины Императора Наполеона, совершена была паннихида въ инвалидной церкви, въ присутствіи множества военныхъ гражданъ всѣхъ сословій, а также главнаго инвалиднаго штаба и храбраго генерала Пти. Братъ Императора, герцогъ Іеронимъ, съ дѣтьми своими, сидѣлъ на особой скамьѣ по правую сторону главнаго олтаря.

— Въ *Journal des Débats* сообщаютъ: Въ *Constitutionnel* приведено одно обстоятельство, которое, если бы было дѣйствительно, помѣшало бы силѣ независимости національнаго собранія. На первомъ засѣданіи національнаго собранія, послѣ рѣчи Г. Дюпона (де Лэра), депутаты, какъ извѣстно, отправились въ свои отдѣленія для повѣрки уполномочій. Нынѣ *Constitutionnel* сообщаетъ слѣдующее:

„Когда депутаты отправлялись въ свои отдѣленія, замѣтили въ коридорахъ, не безъ удивленія, значительное число гражданъ, съ красными наплечниками, собравшихся массами у входа въ разныя отдѣленія, кои, по видимому, имѣли нѣкоторый родъ надзора. Въ послѣдствіи узнали, что это были делегаты клубовъ, и что на канунѣ того дня депутація отъ клубовъ, состоящая изъ 300 до 400 лицъ, выслана была въ отдѣленіе министерства внутреннихъ дѣлъ, гдѣ избранные сю делегаты, пришедши въ кабинетъ министра, изъявили ему желаніе и требованіе, чтобы для клубовъ назначена была въ палатѣ особая скамья, и чтобы ихъ распоряженію предоставлено было два отдѣленія (комнаты), чтобы они могли всегда присутствовать при засѣданіяхъ, и производить свои совѣщанія возвращенія въ свой клубъ, и для представленія тамъ до отчета въ теченіи дѣлъ. Кажется, что этому требованію было удовлетворено. Къ сему присовокупляютъ, что клубъ, въ коемъ предсѣдательствуетъ Г. Барбе, опредѣлилъ, чтобы г-ну Ледрю-Роллену (министру внутреннихъ дѣлъ), въ награду за сіе удовлетвореніе, препроводить почетный билетъ для входа въ засѣданіе сего клуба. Какъ бы то ни было, достовѣрно то, что эти делегаты появились въ зданіи совѣщаній національнаго собранія, въ качествѣ настоящихъ инспекторовъ. Посмотримъ, дѣйствительно-ли національное собраніе пользуется верховною властію въ государствѣ, ибо оно донынѣ, по видимому, не есть еще полный хозяинъ въ собственномъ своемъ домѣ.

Въ *Gazette d s Tribuneaux* сообщая объ этомъ же предметѣ, присовокупляютъ, что министръ внутреннихъ дѣлъ вѣрно взялъ обратно данное делегатамъ клубовъ дозволеніе; такъ какъ на другой день въ залахъ дворца національнаго собранія, не было уже ни одного краснаго наплечника.

— Гг. Ледрю Ролленъ, Барбе, Ст. Араго, Флаконъ и Албертъ, занимаются образованіемъ крайней лѣвой

dzieć się możemy dopiéro po ustanowieniu nowego Rządu tymczasowego przez Zgromadzenie Narodowe.

— Armia Alpejska, nad którą Jenerał Oudinot otrzymał dowództwo, liczy obecnie zaledwie 18 do 20 tysięcy wojska.

— Armia Nadreńska składać się będzie z 36,000 z tych 12,000 stać będzie w Sztrazburgu, 12,0 0 pod Hagenau, a 12, w Kolmarze.

— Rząd otrzymał protestacyą, podpisaną przez 39 obecnych Jenerałów i Admirałów, w któréj z powodu wydanego przezeń nowego dekretu, usuwającego z czynnéj służby 250 Jenerałów i Sztabs-oficerów, w któréj ciż oświadczają, że Rządowi tymczasowemu nie służy bynajmniéj władza naruszania praw i przywilejów armii, i że to do stałego rządu należeć tylko może.

Dnia 7 maja.

Zgromadzenie Narodowe zajmowało się wczoraj dalszym ciągiem rugów, następnie przystąpiło do wysłuchania sprawozdania Rządu tymczasowego, które P. Lamartine, w zastępstwie P. Dupont de l'Eure, któremu słabość głosu uczynić tego nie dozwoliła, odczytał. Poczém inni członkowie rządu kolejno zdawali sprawę ze swoich wydziałów. Dzisiaj nie ma obrad, z czego korzystając budowniczy sali, czyni w niéj potrzebne odmiany. Jutro nastąpi wybór nowych członków rządu, którzy aż do ogłoszenia nowéj ustawy urzędować będą.

— Słychać, że Zgromadzenie Narodowe udzieli powszechną amnestyą, od któréj nawet Ministrowie Króla Ludwika-Filipa wyłączeni nie będą.

— Wielu członków Rządu narodowego opuściło już pałace Ministeryalne.

— Dnia 5 maja, jako w 28 rocznicę śmierci Cesarza Napoleona, odbyło się żałobne nabożeństwo w kościele Inwalidów, na którém znajdowało się mnóstwo dawnych wojskowych obywateli wszystkich klass, oraz sztab główny Inwalidów z walecznym Jenerałem Petit na czele. Xiążę Hieronim, brat Cesarza, ze swemi dziećmi, miał urządzoną oddzielną trybunę, po prawéj stronie od wielkiego ołtarza.

— W *Journal des Débats* czytamy: „*Constitutionnel* donosi jedną okoliczność, która, jeżeliby była prawdziwa, nadwerężałaby mocno niezawisłość Zgromadzenia Narodowego. Na pierwszém posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, po mowie P. Dupont (de l'Eure), Deputowani, jak wiadomo, udali się do swych wydziałów dla sprawdzenia pełnomocnictw. Teraz *Constitutionnel* donosi co następuje:

„Gdy się Deputowani do swych biur udawali, spostrzegli w korytarzach, nie bez zadziwienia, wielką liczbę obywateli, z czerwonemi naramiennikami, przy wniściu do różnych biur w gruppy zebranych, którzy zdawali się wykonywać pewny rodzaj dozoru. Dowiedziano się, że ci obywatele, byli to delegowani od klubów, i że poprzedzającéj nocy, deputacya od klubów, z 300 do 400 osób złożona, udała się do biura Ministerstwa spraw wewnętrznych, gdzie wybrała delegowanych, którzy wprowadzeni zostali do gabinetu Ministra, i mieli mu wynurzyć życzenie i żądanie, aby dla klubów przeznaczono w Izbie osobną trybunę, oraz, aby oddano do ich rozporządzenia dwa biura (pokoje) Zgromadzenia, iżby mogli być zawsze obecni na posiedzeniach, i tam swe narady odbywać, nim wrócą każdy do swojego klubu, dla zdania sprawy o toku i przedmiocie rozpraw. Zdaje się, że tym żądaniom łaskawie uczyniono zadość. Dodają przytém, że klub, w którym zasiada *Barbès*, postanowił, aby P. Ledru Rollin (Ministrowi spraw wewnętrznych), w nagrodę za powyższe przyzwolenie, przesłać honorową kartę wejścia na posiedzenia tegoż klubu. Jakkolwiek bądź, jest rzeczą pewną, że ci delegowani ukazali się w gmachu obrad Zgromadzenia Narodowego, jako prawdziwi Inspektorowie. Zobaczymy, czy Zgromadzenie Narodowe posiada rzeczywiście w kraju najwyższą władzę; gdyż dotąd zdaje się jeszcze nie być panem we własnym swym domu."

Gazette des Tribuneaux mówiąc o tymże przedmiocie, dodaje, iż Minister spraw wewnętrznych musiał bez wątpienia cofnąć udzielone delegatom klubów pozwolenie; gdyż nazajutrz w salach pałacu Zgromadzenia Narodowego, nie widziano już ani jednego czerwonego naramiennika.

— PP. Ledru-Rollin, Barbès, Stef. Arago, Flocon i Albert, zajmują się utworzeniem skrajnéj lewéj strony Rze-

стороны республики. Вчера происходило между ними совѣщаніе по сему предмету, при чемъ также находился и Г. Коссидиръ.

— Правительство предписало отправить въ Лиможъ отрядъ войскъ, для подавленія тамошнихъ коммунистическихъ смятеній. Тамошнему правительственному коммисару имѣетъ быть послана значительная сумма для открытія работъ для черни. Полковникъ тамошней національной гвардіи имѣетъ быть преданъ военному суду.

— По возстановленіи спокойствія въ Руанѣ, арестовали много лицъ, въ числѣ которыхъ узнали многихъ узниковъ выпущенныхъ на свободу, въ Руанѣ считаютъ ихъ 1,500 чел.

9 Мая.

Вчерашнее засѣданіе національнаго собранія открыто въ началѣ 1-го часа. При самомъ открытіи, одинъ изъ членовъ внесъ проектъ, чтобы, для сбереженія времени не читать протокола, но цѣлое собраніе постановило держаться принятаго обычая. Другой членъ спросилъ: не ужели въ казнѣ есть лишнія деньги, что правительство намѣрено тратить ихъ на миѳологическія выставки. Вопросъ этотъ относился къ торжеству, предназначенному 14-го с. м., но палата съ неудовольствіемъ выслушала оратора и приступила къ очереднымъ дѣламъ, то есть, слушала отчетъ министра финансовъ, въ коемъ онъ убѣдилъ, что въ нынѣшнемъ году не только будетъ возстановлено равновѣсіе между доходами и расходами, но сверхъ сего ожидаютъ остатка отъ доходовъ въ 11 милліоновъ франковъ (громкое удовольствіе). За тѣмъ военный и Морской министръ, Г. Араго, объявилъ въ своемъ докладѣ, что въ сію минуту Франція въ состояніи поставить 500,000 пѣхоты, 85,000 конницы и 200,000 чел. подвижной гвардіи. Въ дальнѣйшемъ продолженіи засѣданія, президентъ прочелъ прошеніе поэта Беранже объ увольненіи его отъ должности члена собранія, объясняя, что онъ не почитаетъ себя способнымъ; но палата единогласно отвергла его просьбу. За симъ, г-нъ Дорне предложилъ изъявить благодарность временному правительству, за великія и достохвальныя дѣла его, и предлагалъ новый составъ правительства, состоящій изъ Гг. Ламартина, Франца Араго, Ледрю Роллена, Гарнье Паже и Мари, но собраніе остановило его съ большимъ негодованіемъ. Послѣ чего, тотъ же ораторъ раздѣлилъ свое предложеніе на двѣ части, т. е. на благодарность временному правленію и чтобы члены собранія перешли въ свои отдѣленія и избрали комитетъ для выбора правительственной коммиссіи, представивъ предварительно выборъ свой на утвержденіе національнаго собранія. Представители согласились на это, и отправились въ свои отдѣленія и избрали комитетъ изъ 16 членовъ, для составленія проекта избранія временнаго правительства. Въ члены комитета избраны: Гг. Аллартъ, Кретонъ, Барошъ, Кормененъ, Фрелонъ, Бакъ, Густавъ Бомонъ, Бильо, Лейро, Людръ, Гле-Бизуенъ, Пепенъ, Рондо, Вильяръ, Везенъ и Лаказъ.

— Генералъ Дювивье сдалъ должность начальника національной гвардіи, потому что, будучи представителемъ, не можетъ командовать вооруженною силою, расположенною въ Парижѣ. На мѣсто его назначенъ ген. Тампуръ.

— Французскій банкъ имѣетъ столько золота и серебра, что снова начнетъ производить уплату звонкою монетою.

10 Мая.

Вчерашнее засѣданіе открылъ Г. Пепинъ чтеніемъ доклада коммиссіи, назначенной для составленія проекта относительно административной власти. „Предложенныя коммиссіи проекты, — по словамъ коммиссіи, — были двоякаго рода: по одному, національное собраніе должно было назначить административную коммиссію состоящую изъ пяти членовъ, которая сама должна избрать отвѣтственныхъ министровъ; по второму, самое собраніе должно было избрать 9 министровъ, и сверхъ сего предсѣдательствующаго министра безъ вѣдомства. Коммиссія, по большинству 14 голосовъ противъ 4, объявила себя въ пользу послѣдняго предположенія, и составленное въ этомъ духѣ мнѣніе внесла на соображеніе собранія. Изъ числа многихъ ораторовъ, говорившихъ въ пользу и противъ мнѣнія коммиссіи, преимущественно отличаются знаменитый проповѣдникъ Доминиканскаго ордена, свящ. Лакордеръ, который говорилъ въ пользу административной коммиссіи, и Г. Одиллонъ-Барро, поддерживавшій проектъ

czypospolitéj. Mieli oni wczoraj w tym względzie narady, na których znajdował się i P. Caussidiere.

— Rząd postanowił wysłać do Limoges wojsko dla przytłumienia tamecznego kommunistowskiego rozruchu. Miejscowemu Kommissarzowi Rządowemu posłaną być ma znaczna summa na otworzenie warsztatów dla robotników. Półkownik tamtejszéj gwardyi narodowéj ma być pod sąd wojenny oddany.

— Po przytłumieniu niespokojności w Rouen, aresztowano tam wiele osób, pomiędzy któremi poznano wielu kajdaniarzy na wolność wypuszczonych. Liczą ich w Rouen 1,500.

Dnia 9 maja.

Wczorajsze obrady Zgromadzenia Narodowego rozpoczęły się zaraz po godzinie dwunastéj. Z początkiem obrad, jeden z członk.w wniósł projekt, aby, dla oszczędzenia czasu, zaniechano odczytywania protokołu; atoli całe zgromadzenie postanowiło trzymać się przyjętego zwyczaju. Drugi członek zapytał: czy skarb ma zbyt wiele pieniędzy niepotrzebnych, że chce je wyrzucać na mitologiczne wystawy? Pytanie to odnosiło się do wielkiéj uroczystości, mającéj być wyprawioną na 14 b. m. Izba atoli, z wielkiém niezadowoleniem, przyjęła mówcę i przeszła do porządku dziennego, t. j. do wysłuchania sprawozdania Ministra skarbu, który zapewnił w niém, że w tym roku nie tylko równowaga między dochodami i wydatkami przywróconą zostanie, ale nadto spodziewa się przewyżki w dochodach 11 milionów franków (głośne zadowolenie). Po nim, Minister wojny i marynarki Arago, w sprawozdania swojem oświadczył, że w téj chwili Francya wystawić może 500,000 piechoty, 85,000 jazdy i 20,0000 ruchoméj gwardyi. W dalszym ciągu posiedzenia, Prezydent odczytał prośbę poety Beranger, w któréj tenże uprasza o uwolnienie siebie od obowiązków członka Zgromadzenia, oświadczając, że nie sądzi się być zdatnym; lecz Izba jednomyślnie prośby téj przyjąć nie chciała. Następnie, P. Dornès wnosił uchwałę podziękowania Rządowi tymczasowemu za uskutecznione przezeń sprawy wielkie i chwalebne, i proponował nowy skład rządu, złożony z PP. Lamartine, Franciszka Arago, Ledru-Rollin, Garnier-Pagès i Marie: ale zgromadzenie przerwało mu mowę, oburzone wymienieniem nazwisk. Poczém, tenże sam mówca rozdzielił swój wniosek na dwie części; to jest: na podziękowanie Rządowi tymczasowemu, i aby członkowie Zgromadzenia udali się do właściwych wydziałów, gdzieby wybrali komitet, mający obrać kommissyą rządzącą, którąby następnie Zgromadzeniu Narodowemu do potwierdzenia przedstawioną została. Reprezentanci przychylili się do tego wniosku, i udawszy się do swoich wydziałów, obrali komitet, złożony z 16 osób, który ma ułożyć projekt nowego Rządu tymczasowego. Członkami komitetu są: P. Allart, Creton, Baroche, Cormenin, Freslon, Bac, Gustaw Beaumont, Billault, Leyraud, Ludre, Glais-Bizoin, Peupin, Rondeau, Viellard, Vezin i Lacaze.

— Jenerał Duvivier złożył dowództwo gwardyi narodowéj, gdyż, jako Reprezentant, nie może stać na czele siły zbrojnéj, stojącéj w Paryżu. Rząd powierzył je Jen. Tampoure.

— Bank francuzki ma tak znaczne zapasy złota i srébra, że znowu swoje wypłaty w monecie brzęczącéj uskuteczniać będzie.

Dnia 10 maja.

Wczorajszę posiedzenie rozpoczął P. Peupin odczytaniem sprawozdania w imieniu Kommissyi, wyznaczonéj do ułożenia projektu o rządzącéj władzy. Podane jéj propozycye, były dwojakiego rodzaju: Według jednéj Zgromadzenie Narodowe mianować miało Kommissyę Rządzącą, z pięciu członków złożoną, którąby sama wybrała odpowiedzialnych Ministrów; według drugiéj, samo Zgromadzenie ma wybrać 9 Ministrów, i oprócz tego prezydującego Ministra bez wydziału. Kommissya większością głosów 14 przeciw 4 oświadczyła się za propozycyą ostatnią, i ułożoną w tym duchu uchwałę pod rozwagę Zgromadzenia poddała. Pomiędzy wielu mówcami za lub przeciw wniosk.wi Kommissyi, odznaczyli się mianowicie Xiądz Lacordaire, Dominikan i sławny Kaznodzieja, który mówił za Kommissyą Rządzącą, oraz P. Odillon Barrot, który projekt Kommissyi popierał. Nakoniec wszedł na mównicę P. Lamartine, i po krótkim wstępie, pełnym względności dla poprzedniego mówcy, którego zdanie miał zbijać, rzekł między innemi: „Co do mnie, Ministerstwo

коммиссіи. Наконецъ взошелъ на каѳедру Г. Ламартинъ, и послѣ непродолжительнаго вступленія, исполненнаго внимательности къ предшествовавшему оратору, мнѣніе котораго собирался опровергать, между прочимъ сказалъ: „Что же касается меня, то министерство, состоящее подъ непосредственнымъ вліяніемъ я собранія, считаю несоотвѣтственнымъ и неудобоисполнимымъ; ибо оно ежедневно должно было бы приходить сюда и давать вамъ отчетъ въ своихъ дѣйствіяхъ, и, слѣдовательно, и въ отношеніяхъ съ иностранными державами; такимъ образомъ дѣлались бы преждевременно извѣстными всѣ важнѣйшія тайны, которыя до времени должны быть скрываемы. И такъ, по моему мнѣнію, для собранія ничего болѣе не остается, какъ опредѣлить административную коммиссію. Я знаю что есть лица допускающія, что члены временнаго правительства, кои не были бы министрами, могли бы почесть себя униженными; но я отъ имени всѣхъ моихъ товарищей отвѣчаю на то, что мы всѣ именно и стремимся къ тому, чтобы остаться униженными такимъ образомъ.

Послѣ сихъ словъ Г. Ламартина, президентъ предложилъ для балотированія вопросъ: „Намѣреніе ли собраніе назначить министровъ съ президентомъ безъ вѣдомства?" Это мнѣніе коммиссіи, большинствомъ 411 голосовъ противъ 385, было отвергнуто. Потомъ эти же 411 голосовъ объявили себя въ пользу назначенія министровъ съ административною коммиссіею: Результатъ сей привѣтствованъ былъ громогласнымъ восклицаніемъ: „да здравствуетъ республика!"

Послѣ сего собраніе приступило къ преніямъ по проекту Г. Дорна, предлагающему 5-хъ членовъ правительства. Г. Дарагонъ желалъ только трехъ, а Гг. Батидъ и Барбъ предлагали, чтобы временное правительства утверждено было впредь до опредѣленія уложенія. По сему проекту происходили сильныя пренія, въ заключеніе которыхъ собраніе рѣшило, чтобы избрана была административная коммиссія и состояла бы изъ пяти членовъ. Собраніе также единодушно опредѣлило, чтобы назначеніе пяти членовъ правящей коммисіи, произведено было посредствомъ означенія пяти именъ на одномъ и томъ же спискѣ, и что оно должно быть совершено рѣшительнымъ большинствомъ гололосовъ, и не далѣе какъ сегодня по утру въ 11 часовъ. Вчерашнее засѣданіе конечно было въ 7 часовъ вечера.

— Во Франкфуртѣ же получена слѣдующая телеграфическая депеша: *Страсбургъ*, 11 *Мая*, *въ* 3 *часа по полудни.* Національнымъ собраніемъ избраны въ начальники новаго временнаго правительства Гг. Араго, Ламартинъ, Гарнье Пажесъ, Мари и Ледрю-Ролленъ.

Данія.

Копенгагенъ, 1 *Мая*.

Король возвратился сюда третьяго дня, въ вожделѣнномъ здравіи, на пароходѣ *Aegier*. Народъ встрѣчалъ его съ величайшимъ восторгомъ. Его Величество поблагодаривъ народъ за оказанную къ нему привержениость, объявилъ, что охотно будетъ раздѣлять съ нимъ всѣ удачи и неудачи.

— Засѣданіе провинціальныхъ штатовъ открыто вчера рѣчью королевскаго коммисара, гр. Спонека, который упомянувъ, что 8-лѣтнее правленіе Христіана VIII слѣдуетъ причесть къ счастливѣйшимъ періодамъ въ исторіи Даніи, называетъ возстаніе Шлезвига бунтовъ, а интервенцію германскаго союза нарушеніемъ правъ народныхъ. Послѣ того вступленія, гр. Спонекъ предлагаетъ новый проектъ порядка выборовъ на предстоящій сеймъ. Представителемъ штатовъ избранъ г-нъ Щувъ, а вице-президентомъ г-нъ Клаузенъ.

— Въ здѣшнихъ газетахъ напечатано длинное Королевское постановленіе, касательно блокады германскихъ гаваней.

zostające pod bezpośrednim wpływem Zgromadzenia, uważam za niestosowne i trudne do utrzymania. Codzień bowiem musiałoby tu przychodzić i zdawać wam sprawę z swych działań, a tém samém i ze stosunków z zagranicą; przez co musiałyby wychodzić na jaw przedwcześnie wszelkie najważniejsze tajemnice, których troskliwe tajenie sama roztropność nakazuje. Krótko mówiąc, zdaniem mojem, nie pozostaje dla Zgromadzenia nic innego, jak ustanowienie Kommissyi Wykonawczéj. Wiem, iż są co utrzymują, że ci członkowie Rządu tymczasowego, którzyby nie byli do téj Kommissyi wybrani i pozostali tylko Ministrami, mogliby się czuć upośledzonymi; ale ja odpowiadam na to, w imieniu wszystkich moich kolegów, że my wszyscy do tego właśnie dążymy, abyśmy w taki sposób byli upośledzeni." (Oklaski).

Po tych słowach P. Lamartina, Prezes podał naprzód do głosowania pytanie: „Czy Zgromadzenie chce mianować Ministrów z Prezesem bez wydziału?" Propozycya ta Kommissyi większością głosów 411 przeciw 385 odrzuconą została. Następnie też same 411 głosów oświadczyły się za mianowaniem Ministrów przez Kommissyą Rządzącą. Wypadek ten głośnym okrzykiem: „Niech żyje Rzeczpospolita", został powitany.

Następnie zgromadzenie przystąpiło do rozpraw nad projektem P. Dornés, proponującego 5 członków rządu. P. Daragon życzył tylko trzech; PP. Bastide i Borbes proponowali, aby dotychczasowy rząd potwierdzić nadal, aż do przyjęcia ustawy. Nad tym projektem rozwinęły się bardzo żywe, a nawet burzliwe rozprawy, w końcu których, Zgromadzenie postanowiło, aby Rządząca Kommissya była wybraną i składała się z pięciu członków. Zgromadzenie uchwaliło także jednomyślnie, aby wybór pięciu członków Rządzącéj Kommissyi odbył się za pomocą podkreślenia pięciu nazwisk na jednéj i téj saméj liście, i że stanowczą większością głosów ma być dopełniony, i to dziś przed południem o godz. 11-téj. Wczorajsze posiedzenie skończyło się o godz. 7 w wieczór.

— Do Frankfurtu nadeszła następująca depesza telegraficzna: *Strazburg* 11 *maja o godz.* 3 *po południu.* Zgromadzenie Narodowe obrało PP. Arago, Lamartine, Garnier-Pagés, Marie i Ledru-Rollin, członkami nowego Rządu tymczasowego.

Dania.

Kopenhaga, 1 *maja*.

Zawczoraj powrócił tu Król, w pożądaném zdrowiu, na parostatku *Aegier*. Lud witał go z największym zapałem. Monarcha, w miłéj przemowie, podziękował za okazywaną mu miłość i oświadczył, że chętnie z ludem pomyślne i nieprzyjazne wypadki podzielać pragnie.

— Stany prowincyonalne, w dniu wczorajszym, zagajone były mową Kommissarza Królewskiego Hr. Sponneck, który, wspomniawszy, że ośmioletni rządy Krystyana VIII, liczyć należy do najszczęśliwszych peryodów dziejów Danii, powstanie Szlezwiku uważa za bunt, a interwencyą Związku Niemieckiego, za rzecz przeciwną prawom narodów. Po tym wstępie, wniósł Hr. Sponneck projekt nowego prawa wyborów do przyszłego Sejmu. Prezesem Stanów obrany został P. Schouw, a Wice-Prezesem P. Clausen.

— Dzienniki tutejsze ogłosiły obszerne postanowienie Królewskie w przedmiocie blokady portów Związku Niemieckiego.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 14-го Мая 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*